

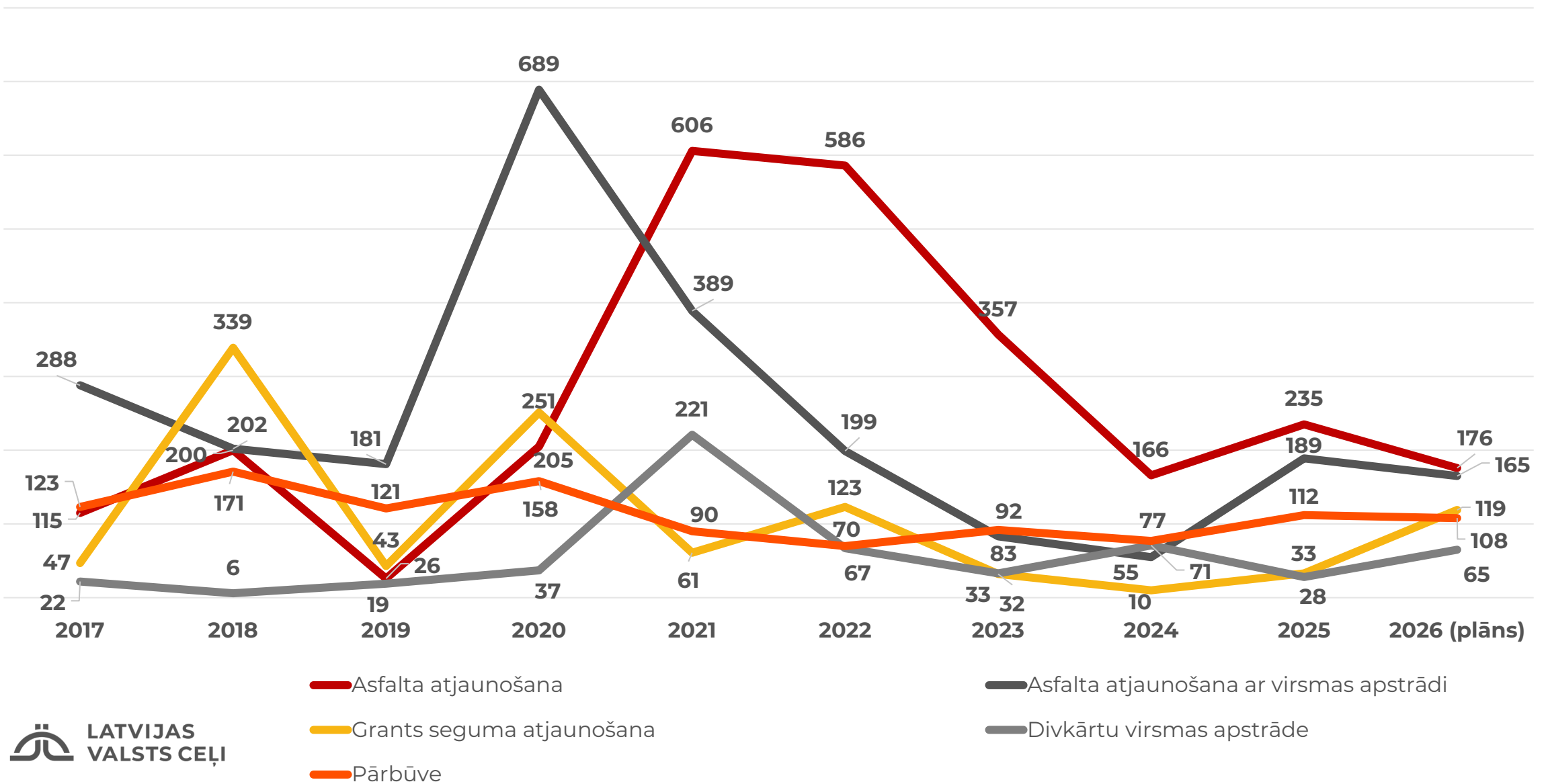

Ceļu būvju projektēšana: šodienas vajadzības un nākotnes prognozes

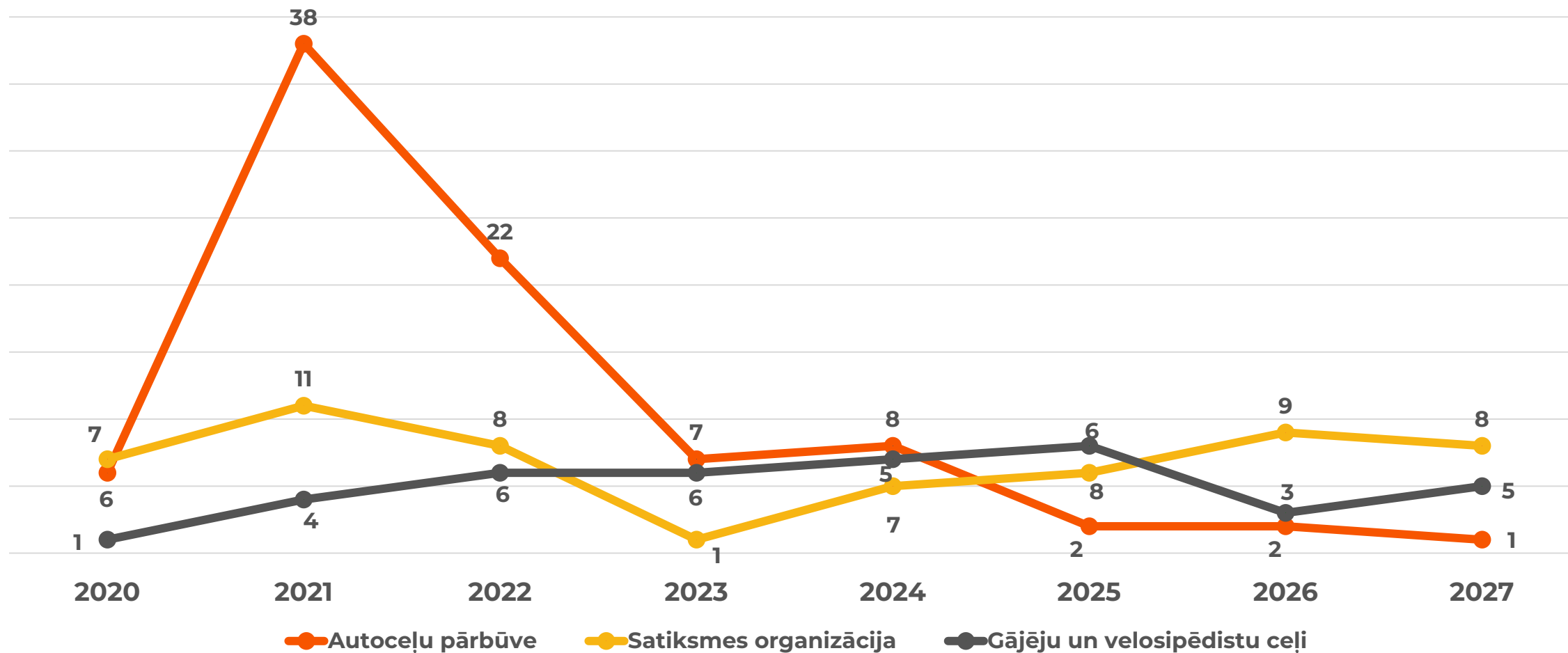
Gints Alberiņš

VSIA Latvijas Valsts ceļi Būvniecības pārvaldes direktors

Būvdarbu metodes (km)

Būvprojektu pasūtījumu struktūras izmaiņas pa gadiem

Autoceļu posmi, kuru pārbūvei gatavi būvprojekti, bet finansējums nav pieejams

KOPĀ: 309,47 km

- Posmi, kuros apsver iespēju atjaunot segumu, nevis pārbūvēt
- Posmi, kuru pārbūvei gatavi būvprojekti

M 1:1,200,000
0 20 40

Tendences autoceļu būvju projektēšanā

- Ceļu tīklā ir posmi, kuros segas konstrukcija ir nolietojusies un to vajag pārbūvēt, līdzekļu trūkuma dēļ būvprojekti šobrīd netiek realizēti.
- Jaunus pārbūves projektus pasūta tikai lokālām kritiskām vietām, kur ir konstrukcijas noturības un drošības draudi.
- Mikromobilitātes infrastruktūrai un satiksmes drošības projektiem ir pieejams ES finansējums.
- Pārbūvi aizvietojam ar seguma atjaunošanu, kas samazina būvdarbu izmaksas, bet ilgtermiņā ir dārgāk.
- Samazinoties projektu daudzumam, jākāpina to kvalitāte.
- Projektēšana kļūst modernāka (3D, BIM).

Izmaksu salīdzinājums (eiro/km)

METODE	APTUVENĀS IZMAKSAS	KALPOŠANAS LAIKS	PIEZĪMES
Asfalta seguma atjaunošana	150 000	10–15 gadi	Ekonomiski visizdevīgāk
Virsmas apstrāde	25 000	7–12 gadi	Efektīvs agrīnās novecošanās posmos
Sabrukuša asfalta seguma atjaunošana	300 000	3–10 gadi	Prasa reciklēšanu
Nolietota seguma virsmas apstrāde	75 000	3–7 gadi	Jāsakārto ūdens atvadi
Grants ceļa divkārtu virsmas apstrāde	140 000	—	Uzlabota grants kārtā + apstrāde
Grants ceļa atjaunošana	60 000	—	Jāsakārto ūdens atvadi
Ceļa pilna pārbūve	1 000 000	—	Ilgtermiņa ieguldījums

Ierobežota finansējuma apstākļos jāizvēlas lētākas metodes

Tomēr, ja problēmas ir dziļākajos ceļa konstrukcijas slāņos un ceļa plānojumā, **pārbūve ir vienīgais efektīvais risinājums**. Pretējā gadījumā investīcijām būs īss kalpošanas laiks un neatrisināti satiksmes drošības riski.

Autoceļš P30: **plānots atjaunot**.

Atsevišķās vietās, visticamāk, parādīsies plaisas 3 līdz 5 gadu laikā, tāpēc garantijas termiņš šādiem darbiem ir tikai 3 gadi. Neatrisina satiksmes drošību.

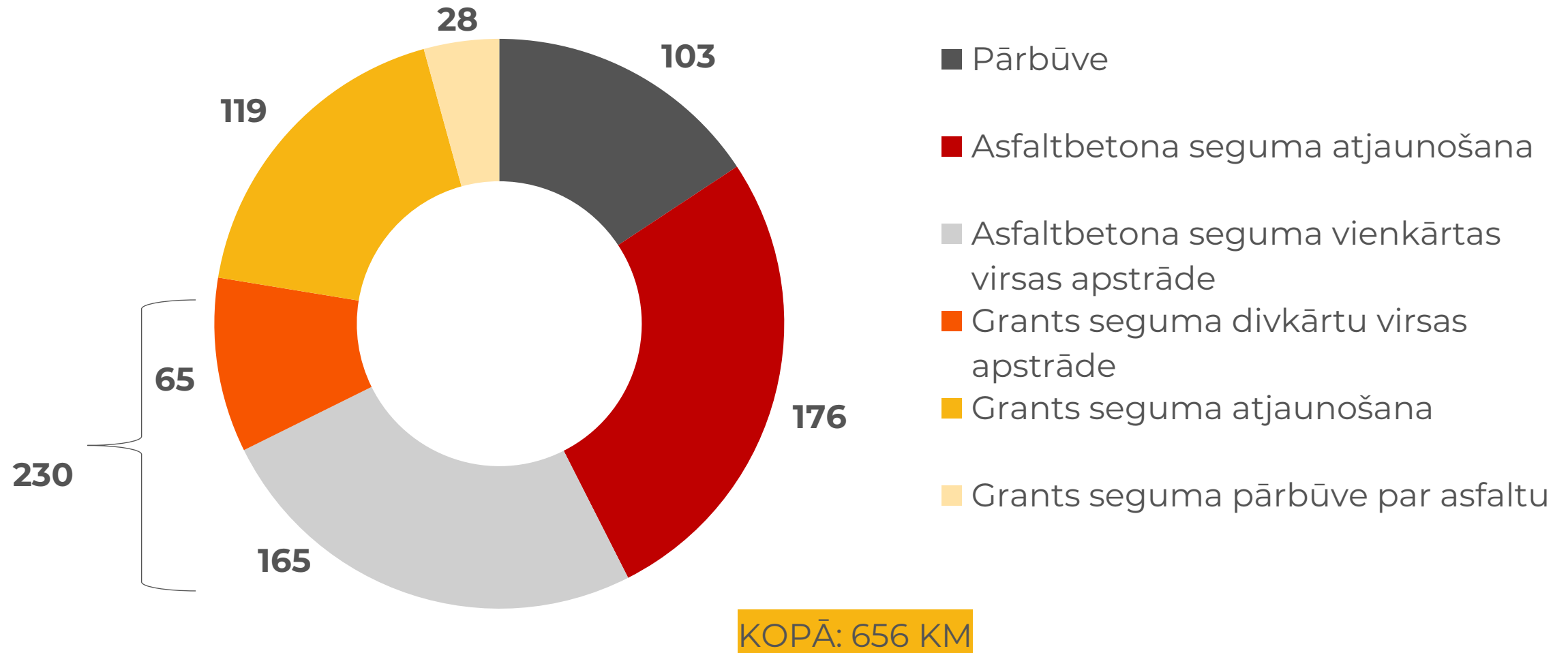

Autoceļš P86: **vairs nevar atjaunot**, jo

problēmas dziļākos slāņos. Šādam darbam nevarētu dot pat 3 gadu garantiju. Nepieciešama pārbūve.

2026. gadā plānotie darbi valsts ceļu tīklā (km)

Virsmas apstrādes tehnoloģijas īpatsvars pieaug

- Pasaulē – uzticama un videi draudzīga metode.
- Latvijā – piesardzīga pieeja, jo ir slikta pieredze.
- Rezultāts atkarīgs no:
  - darbinieku prasmes;
  - iekārtu precizitātes;
  - izejvielu saderības;
  - laikapstākļiem;
  - braucēju uzvedības.

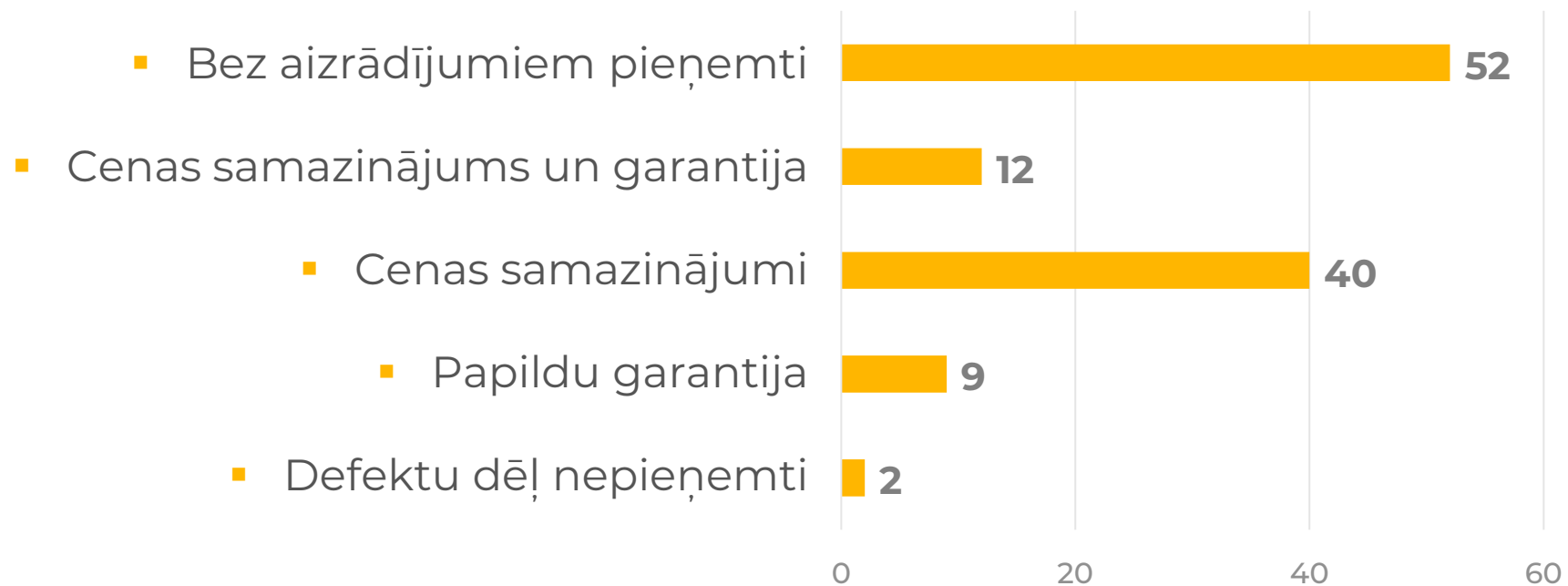
Uzlabojumi specifikācijā:

- definētas prasības defektu labošanai;
- prasība izmantot **modificētu bitumenu**.

Ieteikumi risku mazināšanai:

- neizmantot dolomīta šķembas;
- palielināt saistvielas daudzumu;
- noteikt makrotekstūras **augšējo robežu**.

Paveikto darbu kvalitāte 2025. gadā

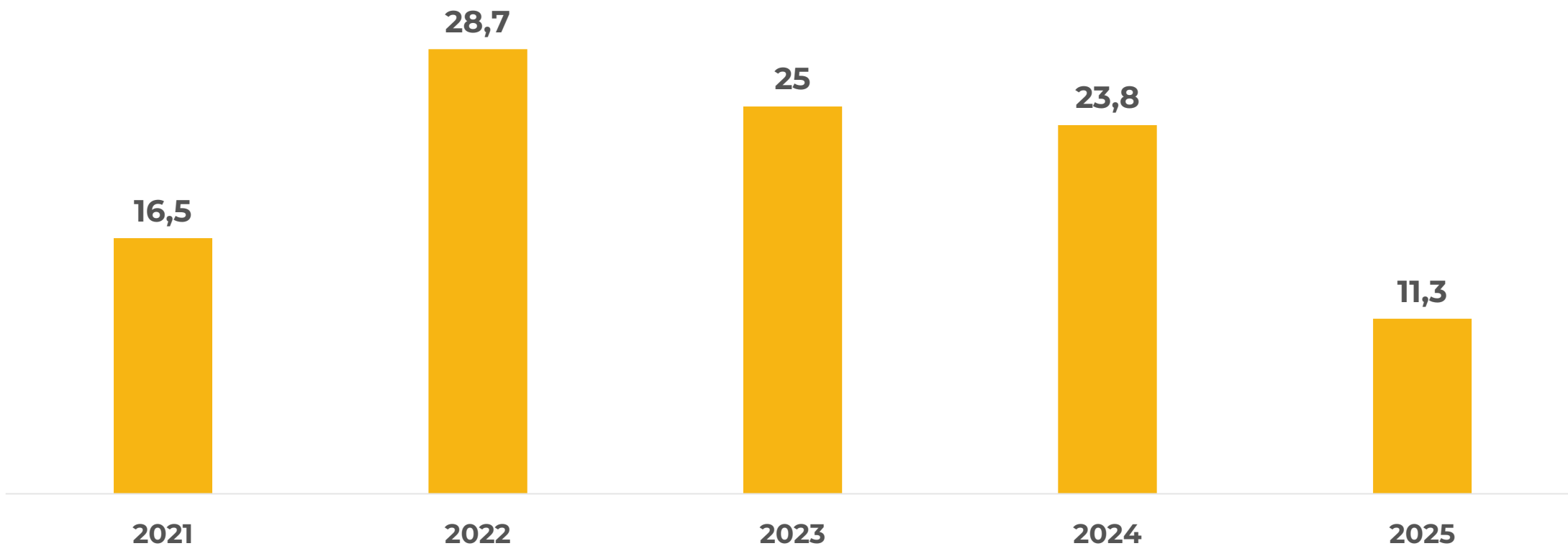

**Kopā
115
objekti**

Sarūk neatbilstību skaits ārpuskārtas pārbaudēs (%)

Kvalitātes rādītāji ārpuskārtas pārbaudēs

Asfalta kvalitāte

- Neatbilstību īpatsvars: **11,6%** (turpina samazināties).
- Galvenie izaicinājumi:
  - izejmateriālu proporciju atbilstība
  - saistvielas kvalitāte (it īpaši, ja izmanto frēzēto asfaltu)

Minerālmateriāli

- Neatbilstības: **11,1%** (iepriekš bija >30%).
- Problēmas: granulometrija, mehāniskā stiprība.
- Virsmas apstrādes materiālu kvalitāte uzlabojas, bet testu rezultāti ir svārstīgi.

Panākumu atslēga: izmaiņas uzraudzībā un darbu pieņemšanā

- Būvuzrauga strukturēti ziņojumi par katru neatbilstību (ar cēloņu analīzi).
- Būvniekam lielākas sankcijas par neatbilstībām, piemēram, ja minerālmateriālu stiprība neatbilst par vienu klasi, tad attiecīgā darba vienības cena tiek samazināta par 20%.
- Ja neatbilstība konstatēta pasūtītāja gala pārbaudē, tad vērtējam arī būvuzraudzības darbību.
  - 2024. gadā četras reizes būvuzraudzībai tika piemērots samaksas samazinājums.
  - 2025. gadā būtiski uzraudzības pārkāpumi netika konstatēti.

2026. gada būvdarbu sezonas izaicinājumi un risinājumi

Laicīgi veikti iepirkumi

Līdz martam tika izsludināti iepirkumi **75%** no plānotajiem būvdarbiem.
Šobrīd jau ir noslēgti **80%** no plānotajiem līgumiem.

Naftas produktu sadārdzinājuma dēļ būvniekiem ir iespēja atteikties no līguma slēgšanas, ja piedāvājumi iesniegti no 1. līdz 18. martam.
Pirmais atteikums ir saņemts.

Satiksmes organizācija

Intensīvi noslogotos posmos būvniekam darbi būs jāorganizē ar mazākiem ierobežojumiem dienas laikā.

Piemērs: Jelgavas šosejas (A8) Jaunolaines posmā jānodrošina, lai būvdarbu radītais kavējums braucējam nepārsniegtu **15** minūtes.